

JELGAVAS PILSĒTAS DOME

Jelgavas Valsts ģimnāzija

Reģistrācijas nr. 2819902423

Mātera ielā 44, Jelgavā, LV – 3001, tālr. 63007754; 63023373

E-pasts: ygim@izglitiba.jelgava.lv

Apstiprināti ar 30.08.2019.
direktora rīkojumu Nr.1-9/67

DROŠĪBAS NOTEIKUMI ĶĪMIJAS KABINETĀ IZGLĪTOJAMAJIEM Nr.1-1

Izdoti saskaņā ar
Ministru Kabineta 24.11.2009. noteikumu Nr.1338
“Kārtība, kādā nodrošinām izglītojamo drošība izglītības iestādēs un
to organizētajos pasākumos” 7.1.punktu.

I Vispārīgais jautājums

1. Pirms eksperimentu un laboratorijas darbu veikšanas skolēniem jāapgūst zināšanas un prasmes darbā ar ķīmijas laboratorijas piederumiem, instrumentiem un traukiem.
2. Skolēniem aizliegts atrasties ķīmijas kabinetā bez skolotāja uzraudzības.
3. Darba telpās jāuztur tīrībā, darba vietām jābūt sakārtotām, ķīmiskiem traukiem, reaģentiem un citiem laboratorijas darbiem paredzētiem piederumiem jāatrodas piemērotās sagatavotās telpās un tās drīkst ņemt tikai ar skolotāja atļauju. Darba telpas jātīra ar mitru lupatu. Atkritumu urnas jāiztukšo ne retāk kā reizi dienā.
4. Laboratorijas darbiem paredzētās vielas un piederumus sagatavo skolotājs vai laborants pirms stundas sākuma.
5. Par kārtību savā mācību darba vietā atbild katrs skolēns.
6. Skolēniem visā stundas laikā stingri jāievēro elektro un ugunsdrošības instrukciju prasības.

II Bīstamie un kaitīgie darba vides riska faktori

7. Ķīmisko vielu iedarbība uz elpošanas ceļiem, gļotādu, ķermeņa ādu.
8. Augsta temperatūra un izdalošās gāzes ugunsgrēka gadījumā.
9. Gaismas starojums.
10. Putekļi, vielu tvaiki.
11. Iespēja saindēties ar ķīmiskiem elementiem (to savienojumiem).

III Aizsardzības līdzekļi

12. Apgaismojums telpās, laboratorijās un darba vietās.
13. Piespiedu un dabīgā ventilācija, velkmes skapis.
14. Ūdens, smiltis, sega.
15. Ugunsdzēsamie aparāti (ogļskābes, pulvera vai ķīmisko putu).
16. Elektrisku iekārtu strāvas pievadu izolācija no strāvas noplūdes.
17. Elektrisko iekārtu sazemējums.

IV Prasības pirms stundas (laboratorijas darba) sākuma

18. Skolēni ķīmijas kabinetā ienāk ar pirmo zvanu un ieņem savas noteiktās vietas, kuras mainīt drīkst tikai ar skolotāja atļauju.
19. Sakārtot darba vietas, lai būtu ērti strādāt.
20. Uzsākot laboratorijas darbus, iepazīties ar darba drošības noteikumiem.
21. Pirms laboratorijas darba jāpārliedz par ierīču atbilstību darba veikšanai.
22. Pirms eksperimenta jāpārliedz par pielietojamas vielas atbilstību, t.i. jāizlasa uzraksti uz reaktīvu pudelītēm, vielu pārlejot citā traukā, etiķetei jābūt uz augšu.

V Prasības darba drošībai stundas vai laboratorijas darba laikā

23. Neveikt darbus ar aparatūru un iekārtām, ja tās nav lietošanas kārtībā.
24. Ķīmiskajām reakcijām pielietojamo reaktīvu daudzums nedrīkst būt lielāks par skolotāja norādīto.
25. Neturēt darba vietā neko lieku, ievērot tīrību un kārtību.
26. Nodarbību (stundu) laikā trauka vaļējo galu nevērst pret sevi vai klasesbiedriem.
27. Vielas (tvaiku, gāzes, aerosolu) ar ožu jāpārbauda uzmanīgi, ar plaukstu viegli vēdinot uz sevi, dziļi neieelpojot.
28. Sevišķi uzmanīgi veicamas darbības ar skābēm un sārmiem, smagajiem un sārmu metāliem, īpaši viegli un uzliesmojošām vielām, degošām vielām un šķīdumiem.
29. Aizliegts bez skolotāja atļaujas: aiztikt kabinetā esošos traukus ar ķīmiskām vielām vai ķīmiskiem produktiem, aiztikt iekārtas un ierīces. Praktiskie darbi uzsākami pēc skolotāja norādes.

30. Eksperimentu laikā aizliegts ēst. Nevienu reaģentu vai reakcijas produktu nedrīkst garšot.
31. Ja nodarbību laikā kaut kas izlīst, nopil vai nobirst - tas tūlīt jāsavāc un jāuzslauka. Par notikušo jāinformē skolotājs.
32. Stingri ievērot aparatūras un iekārtu instrukcijas.
33. Neatvērt aparatūru, nebojāt ierīces, praktisko darbu veikšanas laikā.
34. Par atklātiem bojājumiem ziņot skolotājam, saplēstos priekšmetus un segstikliņus iemest atkritumu urnā (nevis uz grīdas).
35. Ja skolēns stundas vai laboratorijas darba laikā gūst pat nenozīmīgu traumu, par to informēt skolotāju.

VI Darba drošības prasības ārkārtējās situācijās

36. Elektroenerģijas padeves vai apgaismojuma pārtraukumos vai el. ierīču bojājumu gadījumos izslēgt tās.
37. Kategoriski aizliegts dzēst degošus, no strāvas neatslēgtas iekārtas, aparatūru un elektroinstalāciju ar ķīmisko putu ugunsdzēsamo aparātu, jo ķīmiskās putas labi vada elektrisko strāvu un var rasties cilvēka dzīvībai bīstama situācija.
38. Nelaiemes vai saslimšanas gadījumā par to informēt skolotāju.
39. Ja nodarbības gaitā uz ādas, acīm, apģērba nokļūst bīstama viela (sārms, skābe) vai ir noticis termiskais apdegums - nekavējoties skartā ķermeņa daļa mazgājama vēsā tekošā ūdens strūklā vismaz 15 minūtes. Atbilstoši Katastrofu medicīnas centra pirmās palīdzības metodikai, cietušās vietas apstrāde ar jebkādu vājas skābes vai sārna šķīdumu ir aizliegta.

VII Prasības darba drošībai beidzot stundu, laboratorijas darbu

40. Sakārtot savu darba vietu, nomazgāt lietotos traukus un instrumentus.
41. Nodot ierīces un instrumentus skolotājam vai nolikt tos paredzētajās vietās.

VIII Drošības un veselības aizsardzības nosacījumi

42. Ķīmijas stundu laikā izglītojamajiem jāievēro ģimnāzijas iekšējās kārtības noteikumi, ugunsdrošības noteikumi, noteikumi par elektrodrošību, noteikumi par pirmās palīdzības sniegšanu, skolas direktora un pedagogu norādījumi.
43. Par jebkuru iegūtu traumu, pat ja tā liekas maznozīmīga, izglītojamam jāinformē pedagogs.
44. Ja izglītojamam radusies trauma, jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde (tāl. **112**) un jāsniedz cietušajam pirmā palīdzība.
45. Ja nodarbību gaitā notikusi aizdegšanās un ar rīcībā esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem (ugunsdzēsības aparāts, blīva auduma sega u.c.) to nav iespējams likvidēt laikā līdz 30 sek. – jāizsauc Ugunsdzēsības un glābšanas dienests (tāl. **112**).
46. Ugunsgrēka izcelšanās vai citas ārkārtas situācijas gadījumā jārikojas atbilstoši ugunsdrošības noteikumiem.

IX Noslēguma jautājumi

47. Ķīmijas skolotājs nodrošina ģimnāzijas izglītojamo, kas piedalās ķīmijas stundās (turpmāk tekstā – izglītojamie), iepazīstināšanu ar šo noteikumu prasībām ne retāk kā divas reizes gadā: septembrī un janvārī, kā arī pirms tādu jaunu darbību uzsākšanas, kas var apdraudēt izglītojamo drošību un veselību. Izglītojamo iepazīstināšanu ar šo noteikumu prasībām reģistrē e-klases pielikuma veidlapā. Katrs izglītojamais iepazīšanos ar šo noteikumu prasībām apliecina ar ierakstu „iepazinos” attiecīgajā veidlapas ailē, norādot datumu un parakstu.
48. Par šo noteikumu izpildes pārraudzību veic un instruktāžu ierakstus veidlapās kontrolē direktora vietniece izglītības jomā.
49. Šie noteikumi stājas spēkā 2019.gada 1. septembrī.